

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۹/۲/۷۹
شماره: ۲۵۴/الفح

برادرگرامی دکتر حبیبی
معاون اول محترم رئیس جمهور

عطف به مرقومه در هاشم نامه ۲۵۴ مورخ ۶۹/۲/۲۶ شورای نگهبان در خصوص گزارش دادستان محترم دیوان محاسبات مبنی بر عدم رعایت اصل ۹۶ قانون اساسی در مورد اساسنامه‌هایی که اخیراً "دولت در اجرای اصل ۸۵ اصلاحی قانون اساسی تصویب نموده"، پیرو گزارش قبلی به استحضار میرساند:

۱- فهرست اساسنامه‌هایی که دولت جدید بعد از اصلاح قانون اساسی تصویب نموده پیوست است همانگونه که ملاحظه می‌فرمایند مستند تصویب کلیه اساسنامه‌های مزبور مقدم بر اصلاحیه قانون اساسی است فلذا طبقاً "در اجرای اصل ۸۵ اصلاحی قانون اساسی به تصویب نرسیده است تا مشمول احکام مقرر در اصل اصلاحی باشد."

۲- نکته قابل توجه در مورد اساسنامه‌هایی که بعد از اصلاحیه قانون اساسی اجازه تصویب آن بدولت داده می‌شود این است که آیا به صرف تصویب قانونی در مجلس شورای اسلامی متضمن تعیین هیئت دولت بعنوان مرجع تصویب اساسنامه، موضوع مشمول اصل ۸۵ قانون اساسی است یا اینکه مجلس در مواردیکه نظر دارد اصل ۸۵ قانون اساسی اجراء شود لازم است نسبت به موضوع تصریح نماید؟ طبیعی است تبیین این نکته برای اساسنامه‌هایی که بعد از اصلاحیه قانون اساسی اجازه تصویب آنها بدولت داده شود حائز اهمیت است.

بنظر این دفتر، مجلس شورای اسلامی در هر مورد که نظر دارد اجازه مشمول اصل ۸۵ قانون اساسی باشد باید نسبت به موضوع تصریح نماید زیرا اصل ۸۵ اصلاحی "ناظر به ممنوعیت تفویض حق قانونگذاری بوده است و اصلاحیه اصل مزبور موارد استثناء را توسعه داده است از طرفی تصویب اساسنامه فی حدنفسه به منزله قانونگذاری نیست زیرا در غیر این صورت مجلس شورای اسلامی قبل از اصلاحیه قانون اساسی نمی‌توانست اجازه تصویب اساسنامه‌ای را به دولت بدهد حال آنکه بدفعات این امر قبل از اصلاحیه قانون اساسی محقق شده و شورای محترم نگهبان نیز آنرا تایید نموده است.

طبقاً "اساسنامه‌هایی که بدون استناد بر اصل ۸۵ اجازه تصویب آنها داده می‌شود صرفاً" در حد تصویب نامه دولت اعتبار دارد. ایرادات شرعی آن از طریق ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری به شورای محترم نگهبان منعکس میگردد و مرجع رسیدگی به ایرادات قانونی آن، هم ریاست محترم مجلس شورای اسلامی است و هم دیوان عدالت اداری.

ورود بدفتر معاون اول رئیس جمهور

شماره: ۲۱۱۷۴۴

تاریخ:

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

(۲)

در صورتیکه اساسنامه‌هایی که در اجرای اصل ۸۵ به تصویب دولت میرسد در حکم قانون است و دیوان عدالت‌اداری مرجع رسیدگی به شکایات از مصوباتی که در حکم قانون است نمیباشد . بهمین جهت است که در اصل ۸۵ اصلاحی ترتیب مندرج در اصل نود و ششم قانون اساسی در مورد آنها اعمال میشود . موید مطلب آنکه اصل ۸۵ هیات دولت را مقید ننموده که در چهارچوب قوانین اساسنامه‌های مزبور را تصویب نماید بلکه دولت صرفاً " موظف شده از وضع احکام مفایر با قوانین خودداری نماید لذا چنانکه در اساسنامه حکمی وضع نماید که قوانین در مورد آن ساکت است قابل رد کردن نیست .

در خاتمه خواهشمند است به لحاظ تاثیراتی که توضیحات مندرج در بند ۲ این نامه در اساسنامه‌های آتی دارد نسبت به آن اتخاذ تصمیم یا چنانکه مقتضی و ضرور تشخیص فرمایند مراتب در شورای محترم نگهبان جهت تفسیر نهائی مطرح گردد .

سعید تقدیسیان